

Folketingets formand, Christian Mejdahl, giver foredrag på Hjørring Sognegård. FOTO: JENS MORTEN

Christian Mejdahl besøger Hjørring

■ **FOREDRAG:** Mandag 3. september klokken 15-16 kommer Folketingets formand, Christian Mejdahl, på besøg hos Hjørring Sognegård. Her holder han foredraget "Fra plovfuren til Folketingets formand". Han fortæller om sit liv, om hvordan han som bonde involverede sig i politik, blev valgt til Folketinget for Venstre og om sit arbejde som Folketingets formand.

Christian Mejdahl har siddet i Folketinget i over 20 år, de seneste fire år på Tingets formandsstol. I en alder af 68 meddelte han i januar, at han ikke stiller op til næste folketingsvalg. Han vil i stedet hellige sig familielivet i Nordjylland.

Christian Mejdahl er født i 1939 på Færøerne. Han fik en landmandsuddannelse og blev landmand på Løgstør-egnen.

Det er Sankt Hans Sogns Menighedsråd, der har arrangeret foredraget. Fra 14.30-15.00 er der generalforsamling i Menighedsrådet. Alle er velkomne.

■ **VOKSENKORET** I Løkken Kirken tager hul på sæsonen mandag 3. september.

Koret synger et blandet repertoire af både kirkelige og verdslige satser, men enkelte gospel-sange og spirituals har også sneget sig ind.

Alle er velkomne, dog mangler koret især tenorer og basser, så hvis der skulle gå nogle ubrugte stemmer omkring, så hører korets leder, organist Lene Rom Frederiksen, meget gerne fra dem. I kirken skal koret i den første halvdel af sæsonen medvirke ved "Spil dansk dagen" samt årets julekoncert.

Koret øver mandag aften i Løkken Kirke fra 19.30 - 21.30.

Dorthe Hansen åbner sit atelier for Smagen af Kunsthåndværk. ARKIVFOTO: KIM DAHL HANSEN

Delikatesser, kunst og en god historie

■ **PROJEKT SMAG:** Keramiker Dorthe Hansen, Sørig gl. Skole lægger rum til de næste arrangementer i projekt Smag på Kunsthåndværk i dagene 3. og 4. september kl. 18.30, hvor der lægges op til et par aftner med kvalitetsoplevelser for gane og øje.

Ganen bliver fristet med slagtermester Judith Larsens prisbelønnede delikatesser, og der er ligeledes smagsprøver på Aalborg Chokoladens lækkerier. De bliver serveret på Dorthe Hansens keramik og i Lene Bornaks papirskåle.

Deltagerne kan høre på historien bag de fædige produkter, og gå på opdagelse i butikken, som Dorthe Hansen har indrettet.

Og så vil Lene Bornak fortælle om sit arbejde med papir, og Dorthe Hansen om den filosofi, der ligger bag hendes keramik. Der er maksimalt plads til 30 deltagere og det koster 50 kr. pr. person.

Kraft og saft i børns liv og sprog

Børn skal prøve at hænge ud over dybet. De skal prøve at holde fast og give slip. De skal mærke satsningen, når de springer ned i dybet, som de måske forestiller sig er havet. Børn lever forlæns og forstår baglæns og sammen får de sat verden på begreb, når de griber ind i den.

Tekst: **Anneke Lyngholm**

anneke.lyngholm@nordjyske.dk

Foto: **Bente Poder**

bente.poder@nordjyske.dk

HJØRRING: Børns liv og især deres sprog. Det er der, uden at vi tænker en hel masse over det, og her midt i en opløsningstid er det under hårdt pres – sproget.

Det mener lektor ved Hjørring Seminarium, cand.mag. i dansk og psykologi, Niels Jægerum, Hjørring, og derfor har han taget emnet under kærlig behandling i sin seneste bog, som netop er udgivet på Kroghs Forlag.

Bogen "Kraft og saft i børns liv og sprog" har til formål at kaste lys over, hvordan voksne kan hjælpe børn og unge med at blive opmærksomme brugere af sproget i samspil med andre i det, som Jægerum kalder "en opløsningstid".

- Det er en tid, hvor drengen har fået en ny plads i skolen. Det er han ikke tilfreds med, og så ringer han til sin mor fra mobilen. Hun stiller efter ti minutter op hos skoleinspektøren og siger, at sagen skal ordnes, så drengen kan få den plads, som han ønsker sig, siger Niels Jægerum.

Hans udgangspunkt er, at kraften i børnesproget er den funktion, hvor barnet sætter ord på verden, begriber den og griber ind i den.

Børn skal være børn

Saften er den overskridende side af sproget. Den hvor småbørn snakker "numsesnak" og siger frække ord, og der hvor teenageres sprog bliver primitivt.

Bogen henvender sig både til pædagoger, lærere, ledere og forældre. Den vil blive anvendt både på lærer- og pædagoguddannelsen.

- Det er min oplevelse, at der er en udbredt optagethed af børns sprogforstyrrelser. Mange børn har svært ved at føle empati og vide, hvad der er passende sprog og adfærd i en given situation. Ifølge forskningen på området er der problemer med børns sociale bevidsthed og deres selvregulering i forhold til andre. Børn, der har svært ved at leve sig ind i, hvad andre føler, kan hjælpes på flere måder f.eks. ved at de voksne omkring dem tør være voksne. Det er ikke børnene, der skal beslutte, om familien skal til Norge eller Italien. Børn skal selvfølgelig respekteres, så lærer de at forstå, men børn skal også opleve en tydelig tilrettevisning og en lydhør styring i samspil med voksne. Børn bør ikke gives ansvar for noget, de ikke er klar til at tage stilling til, siger Niels Jægerum.

Hvis børnene har tydelige voksne, kan de lære at afkode ad den vej, og f.eks. kan et kæledyr også være en god vej til at give børn en chance for at lære at føle empati.

- Børn snakker om, at de kan se, at skildpadden nu er ked af det. Hvis de napper et dyr, reagerer dyret, og barnet lærer noget om samspil. Det lærer at respektere et dyr, og der er ofte kontant afregning, siger Niels Jægerum.

Han slår til lyd for, at familierne sætter sig ned og kigger på, hvilke ritualer, de har eller kan få.

- Børn skal indføres i ritualer. I fælles-

BOG: Niels Jægerum udgiver bog om sprogbrug og sprogforstyrrelser i en opløsningstid

sang, i morgenritualer, eftermiddagsritualer og putteritualer, og så skal de være med, når det sker. Hvis de er med til fællessang sammen med 300 andre, og der er ro bortset fra sangen, så kan barnet opdage, at hov. Her er man stille. Derfor er det også en fejl, at børn f.eks. samles og ser en film i et tilstødet rum, når der er familiefest, og der holdes taler. På samme måde kan man sige om gudstjenester, hvor børn nogle gange kommer ind i særlige børnerum under gudstjenesten. De ser ikke, at altervinen bliver skænket op. De får ikke lejlighed til at stille spørgsmål omkring det, siger Niels Jægerum.

Bevar fantasien

Han mener egentlig ikke, at barndommen behøver at holde op. Børn skal have den i fred i hvert fald op til skolealderen, og de skal forsøge at bevare kontakten til deres fantasi og de indre billeder.

- Katastrofen er i virkeligheden, hvis de holder op med at lege for tidligt. Hvis fantasien holder op. Fantasien er en kraft til at tæmme verden, siger Niels Jægerum.

Hans konkrete råd til forældre er at være tydelige og vise, hvem de er. Tænk over hvilke signaler man sender både med ord, handling, tone og mimik, og til teenageren kan man f.eks. holde op med at sige: Og har du så forstået? Men i stedet måske spørge. Hvad er det jeg har sagt? Og så kan forældre prøve at bremse lidt op, så det hele ikke går så hurtigt. Forældre skal turde nyde de lange processer og vise børnene, at de f.eks. kan lide at bruge tid på at lave mad, hvis de da kan det.

- Ellers ender det bare med, at vi får børn uden forståelse for kvalitet. Hvis de ikke ser og får sat ord på processerne og fænomenerne i livet, får de et overfladisk oplevelsesfilter. Derfor kan det være en god ide, at de fx ser hvordan man kan lave en suppe af nogle grøntsager, nogle ben og nogle knogler, siger Niels Jægerum. De begreber vi har til rådighed sætter grænsen for de erfaringer, vi kan komme til at gøre. Sproget peger på vores muligheder for at skabe et meningsfyldt og virksomt liv sammen med andre.

Børn uden bremser

Lidt på samme måde er det med det primitive sprog. I bogen kommer Niels Jægerum også ind på det primitive sprog. Han taler om børn uden bremser i munden, og årsagen har ifølge ham en helt klar parkeringsplads:

- Når vi opfostres i en individorienteret og gennemsyret individualistisk kultur og sætter børn sammen, presses de værste tendenser frem. Det svarer til at være oplært til at være sin egen lykkes smed. Skidt med andre! Det skal gå galt, og det gør det også. Vi kan forcere børns opvækst, men vi ved også, at tidlig moden er tidlig rådden. Der kan gå råd i sprog og adfærd, lyder meldingen fra Niels Jægerum.

Bogen om børns liv og sprog er hans niende, og endnu en gang er bolden givet op til en debat om den moderne børneliv.

Både i institutioner, på skoler, på seminarier – og blandt forældre.

Niels Jægerum oplever, at mange børn i dag oplever kontrol og mistillid, men et dyr giver et barn en gensidig oplevelse af tillid. Et dyr giver et barn mulighed for at hengive sig til noget og føle glæde. Og sorg når dyret dør. Når børn mærker verden i relationer, lærer de at sætte deres oplevelser ind i en kategori og at tackle usikkerheden.

Når den moderne barndom er et knust spejl, skaber det problemer for barnet. Det skal selv skabe et helt billede af stumperne. Jægerum anbefaler, at voksne tør være voksne og vise børnene til rette. Børn skal have et afsæt i livet for at få et selvstændigt stædet.

Niels Jægerum mener, som Astrid Lindgren, at barndommen er livets morgen, og den skal børnene have i fred. De skal have lov til at lege, grave dybt i sandet og mærke tyngden. De skal have ind under huden med alle sanser hvad f.eks. begrebet en "skovfuld sand" dækker for at forstå sammenhængen mellem ord og verden.

NIELS JÆGERUM

- Lærereksamen ved Hjørring Seminarium 1973
- Handelsfaglærereksamen (dansk, samfundsfag, nationaløkonomi og erhvervsjura) 1984
- Cand. mag i Dansk & Psykologi 1993
- Proceskonsulent i organisationsudvikling og konflikt håndtering 2000

- Lærer ved Bagterpskolen 1973-1981
- Handelsfaglærer ved Handelsskolen i Hjørring 1981-1991
- Kursusinspektør ved Handelsskolen 1986-1991

- Personlig rådgiver ved Socialforvaltningen i Hjørring Kommune 1983-1989
- Personundersøger og tilsynsførende ved Kriminalforsorgen i Hjørring 1983-1987

- Pædagogiklærer og dansk lærer ved pædagoguddannelsen Hjørring Seminarium 1990-1992
- Lektor ved Aalborg Seminarium 1991-1997
- Lektor ved Hjørring Seminarium 1997-
- Proceskonsulent og coach ved CVU Nordjylland 2005 -

- Niels Jægerum har udgivet følgende:
- Storyline-metoden - om undervisning på fantasien vinger 1994
- Da far var lille og spiste fisk - om opdragelse, læring, eksemplets magt, livsforståelse, en god barndom og om at være sig selv tro 1997
- Myrerkyb i organisationen - om virksomhedens myter og ånden i huset 1998
- At bakke med livet - om et godt børneliv og mod til opdragelse 1999
- "Løse børn" - om velmenende voksne og børns glæde ved at kunne selv 2000
- Barndommens hemmeligheder 2001
- Myter og modstand i læringskulturen - Spor-skifte for voksne KLIM 2003
- Medforfatter til: Vejledning & praktik i læreruddannelsen, Dafolo 1999
- Når livet risler (om sikkerhed og risici i leg, læring og undervisning), Dafolo 2006
- Kraft og saft i børns liv og sprog - Kroghs Forlag
- Niels Jægerum holder foredrag om mange emner - bl.a. om børns sprog i relation til bogen, som netop er udgivet på Kroghs Forlag.
- www.jaegerum.dk

BLÅ
BOG